

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 60/2026-62

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľov **1. JANOLI, s.r.o.**, Uzovce 26, **2. ČECHOVO, s.r.o.**, Námestie slobody 39, Sabinov, **3. Ing. Jaroslav Marinica – MARINI**, Malinová 13681/20, Prešov, a **4. JASTA Slovakia, s.r.o.**, Orechová 5, Prešov, zastúpených **URBAN & PARTNERS s.r.o.**, advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-1S/189/2021 (pôvodne Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/189/2021) v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 217/2024 z 18. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavným sťažnostiam **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnými sťažnosťami doručenými ústavnému súdu 10. októbra 2025 (sťažovateľ 1) a 14. októbra 2025 (sťažovatelia 2, 3 a 4) domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu (pôvodne krajského súdu) v označenom konaní v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 217/2024 z 18. júna 2024 (ďalej len „skorší nález“). Žiadajú priznať im primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 60/2026-51 z 29. januára 2026 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal spojené ústavné sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Sťažovatelia podali 20. júla 2021 (sťažovateľ 1) a 30. júla 2021 (sťažovatelia 2, 3 a 4) na krajskom súde správne žaloby, ktorými sa domáhajú preskúmania zákonnosti rozhodnutí Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) z 19. mája 2021 a 5. decembra 2019. Žalovaný rozhodnutiami označil konanie sťažovateľov za dohodu obmedzujúcu hospodársku súťaž, uložil im pokuty vrátane zákazu účasti na verejnom obstarávaní na dobu troch rokov. Uznesením krajského súdu z 28. septembra 2021 došlo k spojeniu žalôb na spoločné konanie. Krajský súd uznesením z 13. decembra 2021 zamietol návrh sťažovateľov na priznanie odkladného účinku správnej žaloby. Na pojednávaní 1. decembra 2022 boli sťažovatelia vyzvaní konkretizovať svoje tvrdenie o tom, že administratívny spis je neúplný. Z tohto dôvodu bolo pojednávanie odročené na neurčito s tým, že sťažovatelia majú v určenej lehote špecifikovať tieto tvrdenia. Sťažovatelia na to reagovali podaním doručeným 22. decembra 2022 a žalovaný 22. júna 2023. Po zmene výkonu súdnictva od júna 2023 prešiel spis na správny súd.

4. Sťažovatelia 26. januára 2024 podali na ústavnom súde ústavné sťažnosti (v poradí druhýkrát v napadnutom konaní, pozn.), o ktorých ústavný súd rozhodol skorším nálezom, v ktorom konštatoval prierahy v konaní pred správnym súdom a prikázal mu konať bez zbytočných prierahov a sťažovateľom priznal finančné zadost'učinenie každému po 1 000 eur. Skorší nález nadobudol právoplatnosť 2. júla 2024.

5. Dňa 20. augusta 2024 správny súd nariadil pojednávanie na 23. október 2024. Pojednávanie však bolo zrušené, pretože správny súd uznesením zo 17. októbra 2024 (ďalej len „uznesenie o prerušení konania“) napadnuté konanie prerušil, a to až do právoplatného skončenia konaní vedených pred správnym súdom pod sp. zn. BA-8Sa/18/2023 a sp. zn. BA-8Sa/46/2023 (ďalej aj „súvisiace konanie“), predmetom ktorých bola žaloba (aj) sťažovateľov proti inému zásahu orgánu verejnej správy, ktorým je žalovaný.

6. Dňa 13. novembra 2024 podali sťažovatelia kasačnú sťažnosť proti uzneseniu o prerušení konania. Kasačnú sťažnosť podal 18. novembra 2024 aj žalovaný. V decembri 2024 podali sťažovatelia a žalovaný vzájomné vyjadrenia ku kasačným sťažnostiam. V súvisiacom konaní vydal správny súd uznesenie z 23. decembra 2024, ktorým zakázal žalovanému pokračovať v porušovaní práv a právom chránených záujmov sťažovateľov a prikázal žalovanému zničiť všetky dôkazy, podklady a listiny z dôvodu ich nezákonnosti (porušenie telekomunikačného tajomstva). Následne po odpadnutí prekážky zakladajúcej prerušenie napadnutého konania správny súd 24. januára 2025 predložil spis kasačnému súdu.

7. V poradí tretia ústavná sťažnosť u sťažovateľov (z 31. marca 2025) na postup správneho súdu v napadnutom konaní bola uznesením ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 301/2025 z 29. mája 2025 (ďalej len „predchádzajúce uznesenie“) odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

8. Najvyšší správny súd uznesením sp. zn. 8Shk/1/2025 z 21. júla 2025 zrušil uznesenie o prerušení konania a vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie.

9. Dňa 23. októbra 2025 správny súd nariadil pojednávanie na 26. november 2025. Po jeho vykonaní bolo pojednávanie odročené na 25. február 2026. Na tomto pojednávaní správny súd rozsudkom zrušil rozhodnutia žalovaného z 19. mája 2021 a 5. decembra 2019 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

II. Argumentácia sťažovateľov

10. Sťažovatelia namietajú, že celková dĺžka konania pred správnym súdom predstavuje spolu už 4 roky a 3 mesiace od podania ich žaloby a 15 mesiacov od právoplatnosti skoršieho nálezu. Konanie vedené na správnom súde nie je v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené ani v merite veci rozhodnuté. Správny súd napriek príkazu ústavného súdu konať bez zbytočných prietahov nenariadil pojednávanie, neurobil žiadne dôkazné opatrenie, nerealizoval žiadny procesný krok, ale, naopak, napadnuté konanie prerušil na neurčitý čas. Sťažovatelia poukázali na zrušujúce uznesenie kasačného súdu, podľa ktorého uznesenie správneho súdu o prerušení konania nie je dostatočne odôvodnené.

11. Podľa sťažovateľov predmet namietaného konania tvorí bežnú agendu správnych súdov, nevychádza zo žiadnej právnej alebo faktickej zložitosti konania. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov, tvrdia, že neexistujú žiadne také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu. Napádané konanie má pre nich značný ekonomický význam. Sťažovatelia sú stále v stave právnej neistoty. Dňa 4. augusta 2025 podali sťažnosť na prietahy v konaní.

III. Vyjadrenie správneho súdu

12. Správny súd vo svojom vyjadrení k ústavným sťažnostiam popísal priebeh napadnutého konania. Uviedol, že po doručení rozhodnutia najvyššieho správneho súdu v auguste 2025 pristúpil k doručeniu rozhodnutia kasačného súdu účastníkom konania (september 2025) a zisťoval, či je možné zo strany najvyššieho správneho súdu zapožičať prvostupňový administratívny spis, ktorý bol najvyššiemu správne súdu predložený ako súčasť administratívnych spisov týkajúcich sa iného súdneho konania. Pri nariaďovaní termínu pojednávania súd zisťoval časové možnosti právnych zástupcov. Správny súd zastáva názor, že po doručení skoršieho nálezu vo veci konal, z dôvodu vhodnosti pristúpil aj k prerušeniu konania.

13. V okolnostiach danej veci ústavný súd z dôvodu hospodárnosti konania vyjadrenie správneho súdu nezaslal na repliku sťažovateľom. Skutkový stav veci v súvislosti s posúdením porušenia sťažovateľmi označených práv, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti, vyjadrenia súdu a predchádzajúcich ústavných sťažností, nie je sporný. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, ktoré navrhovali sťažovatelia, pretože po oboznámení sa s ústavnými sťažnosťami dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 132/03,

IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 302/2020, II. ÚS 123/2022) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

15. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria prihliada ústavný súd aj na predmet sporu (povahu prerokovanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

17. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd rovnako ako v skoršom náleze uvádza, že predmetom napadnutého konania je žaloba vo veci správneho trestania a týka sa preskúmania zákonnosti rozhodnutí protimonopolného úradu o dohode medzi šiestimi podnikateľmi, ich koordinovaným postupom pri predkladaní ponúk do verejných obstarávaní prostredníctvom elektronického systému za obdobie viac ako 2 rokov, pričom preskúmané rozhodnutia sa týkali 276 zákaziek, ktorých sa zúčastnili s'ťažovatelia. Správna žaloba s'ťažovateľov tak netvorí bežnú a rutinnú agendu správnych súdov. Z dôvodu, že predmetom posúdenia je pomerne veľké množstvo skutočností a dôkazov, možno konštatovať, že vec s'ťažovateľov od začiatku vykazovala skutkovú a právnu zložitosť. O faktickej zložitosti veci svedčia aj ďalšie s vecou súvisiace konania prebiehajúce na správnom súde. Už v predchádzajúcom uznesení ústavný súd konštatoval, že z hľadiska predmetu konania nejde o konanie, ktoré si vyžaduje vyššiu prioritu.

18. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľov v posudzovanom období napadnutého konania, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnej fáze konania k zbytočným priet'ahom.

19. K samotnému postupu správneho súdu v rozhodnom období ústavný súd konštatuje, že od právoplatnosti skoršieho nálezu uplynul do podania týchto v poradí štvrtých ústavných s'ťažností jeden rok a tri mesiace. Ústavný súd vyhodnotil postup správneho súdu v posudzovanom období (od 2. júla 2024) ako plynulý. Správny súd rešpektoval ústavným súdom formulovaný príkaz a vo veci s'ťažovateľov riadne konal. Dôvodnosť prerušenia napadnutého konania a postup správneho súdu v súvislosti s predložením spisu kasačnému súdu posúdil ústavný súd už v predchádzajúcom uznesení (body 15 až 18, pozn.). Správnemu súdu možno vytknúť, ako to konštatoval aj kasačný súd, že k prerušeniu konania alebo k inému vhodnému opatreniu mal pristúpiť skôr. Preto v súvislosti s opakovanou námietkou s'ťažovateľov o prerušení napadnutého

konania konštatuje, že tá je neopodstatnená. Po vrátení spisu z kasačného súdu správny súd vykonal dve pojednávania a v primeranom čase dospel aj k meritórnemu rozhodnutiu (25. februára 2026). Prieťahy v postupe správneho súdu neboli ústavným súdom teda identifikované ani vo fáze po vrátení veci z kasačného súdu (august 2025). Obdobie od právoplatnosti skoršieho nálezu nie je poznačené nečinnosťou správneho súdu. Hoci sa v jeho postupe vyskytol náznak neefektívnosti, keďže uznesenie o prerušení konania bolo kasačným súdom zrušené, tento prvok neefektívnosti nedosahuje ústavnoprávnu relevanciu vyžadujúcu si vyslovenie porušenia ústavných práv sťažovateľov.

20. Z hľadiska komplexného posúdenia napadnutého konania a v konfrontácii so všetkými okolnosťami, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ústavný súd v danom prípade nezistil prítomnosť takých skutočností, ktoré by umožňovali vysloviť záver o namietanom opätovnom porušení základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a ich práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru správnym súdom v napadnutom konaní po právoplatnosti skoršieho nálezu, a preto ústavným sťažnostiam nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2026

Robert Šorl
predseda senátu